

EXPRESS

NIEDZIELNY ILUSTROWANY

**Śledzenie
i chwytanie
zbrodniarzy**

Patrz str. 3.

ROK VI | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 18 LISTOPADA 1928 R. | CENA NUMERU 20 GROSZY. | NR. 323

Łaniucha - psychiczna zagadka. Psychjatrzy twierdzą, że zbrodniarz jest typem zdegenerowanym fizycznie. — Nienawiść i żądza zysku, jako połączone motory zbrodni. — Oko w oko z ofiarą przy wódce.

Przed dwoma dniami cytowaliśmy na łamach „Expressu” opinie wybitnych prawników i kryminologów, którzy jednomyślnie dali wyraz swemu przekonaniu, że Łaniucha jest typem nieprzebiegłego zbrodniarza, za czyny swoje wprawdzie odpowiedzialnego, niemniej jednak tak wyrafinowanego, że mimo woli staje się ciężką do rozwiązania zagadką psychologiczną.

W dniu dzisiejszym przedstawiciel „Expressu” odwiedził jednego z wybitnych łódzkich lekarzy-psychjatrów, który w dłuższej rozmowie w sposób niezwykle ciekawy sprecyzował swój pogląd na psychikę Łaniuchy.

— Moim zdaniem — rozpoczyna swe wywody nasz rozmówca — Łaniucha jest przestępcą wybitnie wyrafinowanym. Wskazuje na to jego ściśle obliczony, nawet w szczegółach plan morderstwa. Premedytacja naiwna, ale zato zimna i konsekwentna. Muszę przyznać, że tego rodzaju typy spotyka się rzadko. Że jest on typem niecodziennym, dowodzą również jego zeznania, nad którymi trudno przejść do porządku dziennego laikowi.

Ciekawą jest przedewszystkiem motywacja zbrodni. Łaniucha oświadczył bowiem, że dokonał morderstwa, aby zdobyć pieniądze na leczenie się. Już ten choćby motyw jest niecodziennym. Jest możliwe, że to właśnie cierpienie stało się ówczkiem w jego psychice. Moim zdaniem ten motyw zasługuje z tego względu na podkreślenie, że istotnie mógł on stanowić spirytus movens zbrodni.

— Jaki jest pogląd pana doktora na poczytalność Łaniuchy?

— O niepoczytalności, według dotychczasowego śledztwa, nie może być mowy. Wszelkie zastrzeżenia w tym

Szofer chciał zastrzelić swego przełożonego.

Katowice, 17 listopada.

Naczelnik wydziału robót publicznych w śląskim urzędzie wojewódzkim p. inż. Zawadzki skarcił w biurze szofera wojewody Rysia za jakiegoś przewinienie.

Szofer uczył się mocno dotknięty na pominięciem i postanowił się zemścić. W tym celu udał się do mieszkania naczelnika i w chwili, gdy mu inż. Zawadzki sam otworzył drzwi, dobył rewolweru i pociągnął za cyngiel. Na szczęście rewolwer nie wypalił.

Rysia, po przeprowadzeniu dochodzeń wstępnych, umieszczono w zakładzie dla obłąkanych w Rybniku, ponieważ zachodzi podejrzenie, że Rys jest chory umysłowo.

kierunku i domysły w sprawie jego ewentualnej niepoczytalności stawia pod znakiem zapytania premedytacja, z jaką dokonał on swojego krwawego czynu. Wprawdzie motywy zbrodni są niezwykłe, jednak nie wykluczają one zupełnej poczytalności mordercy.

— Czy Łaniucha jest urodzonym zbrodniarzem?

— Trudno mi na to odpowiedzieć w tej chwili konkretnie. Zaznaczyć jednak muszę, że w t. zw. urodzonych zbrodniarzy coraz mniej obecnie wierzymy. Może być tu natomiast mowa o jakims psychopatycznym obciążeniu. W tym wypadku trzeba by jednak dokładnie poznać biografię przestępcy i jego warunki rodzinne.

— Czy w praktyce swojej spotkał się już pan doktor z podobnymi typami?

— Typy tego rodzaju trafiają się dość rzadko. W całej sprawie uderzyły mnie, jako lekarza i psychologa, przede wszystkim dwa momenty. 1) szatański plan i 2) jego wykonanie. To drugie tłumaczę jedynie przypadkiem i zbiegłym okoliczności. Łaniucha, jak już wspominałem, oświadczył, że dokonał mordu po to żeby się leczyć. Jest bardzo prawdopodobne, że właśnie ta jego impotencja wpłynęła na pewnego rodzaju chwilowe zaburzenie psychiczne, dzięki któremu Łaniucha doszedł do

przekonania, że cel usłwica środki. Nie może to jednak wpływać na stan poczytalności.

W Związku z opinią powyższą pozwalamy sobie zacytować opinie jeszcze jednego lekarza psychjatri. Lekarz ten stwierdza, że aczkolwiek zna przestępcę tylko z fotografii, która może być źle utrafiona, jednak pewne rysy charakterystyczne wskazywałyby na to, że ŁANIUCHA JEST TYPEM FIZYCZNEGO DEGENERATA. Co się rzucza w oczy w jego fizjonomji to wydłużony nos i nieco odstające uszy, charakterystyczne dla

TYPU LOMBROSKIEGO.

Lekarz ów stwierdza, że należałoby zbadać jeszcze uzębienie i układ szczęk mordercy.

Wogóle, zresztą, jest rzeczą nie do wiary, aby człowiek nie zdegenerowany mógł popełnić morderstwo w ten sposób jak to uczynił Łaniucha.

Już dzisiejsze piśma poranne podały niezwykle cyniczny przebieg jego oświadczeń. Dziś, kiedy siedzi on już za kratkami, kiedy miał oczywiście możliwość przemysleć wszystko to, co uczynił, ani nawet na chwilę nie żałuje swego czynu. Odwrotnie, jakgdyby chwalił się nim, jakgdyby był z niego dumny.

Łaniucha mówi najzupełniej chłodno, że gdyby mógł zdobyć kasę, gdzie mieściło się 150 tysięcy zł. byłby

ZAMORDOWAŁ JESZCZE KILKORO LUDZI bez mrugnienia okiem. Chwilami usłu-

je on nadać zeznaniom swym nieco inne zabarwienie i powiada, że ś. p. Tyszerowa

ZAMORDOWAĆ MIAŁ z NIENAWIŚCI za to że odmówił mu pracy, a przyjęła innego chłopca do lakierowania. Ale w krótkim czasie powracają refleksje zysku i ta ŻĄDZA ZYSKU MOŻE BYĆ UWAŻANA ZA MOTOR JEGO ZBRODNICZEJ DZIAŁALNOŚCI.

Szczytem perfidji jest po dokonaniu dwóch morderstw rabunkowych pójść z zamierzona

TRZECIA OFIARA DO RESTAURACJI

Łaniucha siedział twarz w twarz, oko w oko ze ś. p. Borowską i pił z nią razem wódkę, myśląc o tem że za kilkanaście minut uderzył ją sielera po głowie i porzuci w rowie przydrożnym.

Takie zezwierzeczenie rzadko notowane jest w kronice kryminalnej, a na samą myśl o niem człowiek się wzdryga...

W restauracji przed morderstwem.

W piątkowym numerze „Expressu” ukazała się wzmianka p. t. „Wizyta w knajpie”. W zmianie tej, opierając się na rezultacie sekcji, która w żołądku ś. p. Borowskiej stwierdziła obecność sałatki, wyraziliśmy przypuszczenie, że tragicznie zamordowana przed udaniem się z Łaniuchą na ulicę Tatrzańską, mu siała być w jakiejś restauracji. Wczoraj dopiero przypuszczenia nasze zostały potwierdzone przez fakt, iż Łaniucha przyznał się, że przed zamordowaniem swej ostatniej ofiary udał się wraz z nią do restauracji przy ul. Rokicińskiej.

Wiedza lekarska, czy kunszt miłości?

Stara żona ściga męża tysiącem oszczerczych okólników.

Bytom, 18 listopada.

Głośny skandal towarzyski we Wrocławiu, którego bohaterem jest znany lekarz chorób kobiecych dr. Berens, jest obecnie przedmiotem żywej dyskusji w kołach wrocławskich.

Przeciwko Berensowi wniosła o 10 lat starsza żona jego skargę rozwodową, równocześnie zaś rozesłała do tysiąca osób, zajmujących poważne stanowiska społeczne we Wrocławiu, pisany na maszynie okólnik, zawierający nie-

bywałe inwektywy i odsłaniający szczegóły życia męża-lekarza.

Według tego okólnika, każda pacjentka musiała być jednocześnie jego kochanką, a rozległa jego praktyka lekarska nie jest dowodem wiedzy lekarskiej, lecz znajomości kunsztu miłości.

Sprawa powyższa ze względu na szereg nazwisk w nią wmieszanych, a wymienionych w okólniku, budzi niezwykłą sensację.

Antypolskie występy studentów litewskich

z powodu awantur ukraińskich we Lwowie.

Kowno, 18 listopada.

Były minister spraw zagranicznych dr. Puryckis, który jest członkiem towarzystwa litewsko-ukraińskiego w Kowno, wygłosił na zgromadzeniu studentów mowę na temat zajść lwowskich i między innymi powiedział, że Lwów i Wilno wkrótce „odzyskają wolność”.

Po referacie Puryckisa studenci uchwaliли prowokacyjną rezolucję w spra-

wie zajść lwowskich, a student Dagliis oświadczył, że młodzież litewska nie pozwoli, aby Polacy byli dopuszczeni do bałtyckiego związku studentów. Delegacja studentów na kongres studentów bałtyckich, który odbędzie się w Rydze, otrzymała polecenie, aby protestowała przeciw przyjęciu Polaków do tego związku.

Węgry

krajem najliczniejszych rozwodów.

Budapeszt, 18 listopada.

W senacie wystąpiono z interpretacją z powodu zbyt wielkiej ilości rozwodów na Węgrzech. Na podstawie danych statystycznych stwierdzono, że po Ameryce największą ilość rozwodów zdarza się na Węgrzech. Podczas, gdy w Anglii na 1000 małżeństw jest 29 rozwodów, na Węgrzech na 1000 małżeństw wypada 152 rozwody. Interpelacja proponuje rewizję prawnej ustawy małżeńskiej.

Chłopi ukraińscy

sabotują instytucje sowieckie.

Moskwa, 18 listopada.

Akcja włościactwa przeciwko rządowi sowieckiemu znowu zaostrzyła się w okręgu Szachty. Spalono tam wielki młyn. W okolicy Kijowa zniszczona została przez pożar cegielnia i kilka magazynów ze zbożem oraz cały szereg gmachów gospodarczych komunistycznej kooperatywy.

„Parki miłosne” w Hollywood

Kto z kim, kiedy, gdzie i jak długo?

Serce Chaplina — po bo'esnym zawodzie miłosnym — znów zmiękło

W Hollywood mówi się w tej chwili wiele o Normie Talmadze, którą na każdym kroku spotykają z Gilbertem Rolandem. Zdają się być bardzo zakochani, a gdy przychodzi do nakręcenia scen miłosnych, reżyser nie potrzebuje ich bynajmniej zachęcać do przejmowania się sytuacją. Ale Norma jest żoną jednego z potentatów filmowych, Józefa Schencka. Czy rozwioda się? Czy Norma opuści ekran? Co uczyni Gilbert Roland? Te pytania pasjonują całą armię amerykańskich wielbicieli obojga artystów. Interesują się też jeszcze Dolores del Río i Edwin Carewe. Dolores rozwiodła się z mężem i z mistrzem swym, oraz z 40-stu kufkami popłynęła do Europy, zaś opuszczona małżonka pana Carewe pociesza się w dancinгах z Jerry Mileym. Więcej jest w Hollywood rozbitych ognisk domowych, niż rozbitych serc. W roku zeszyły miłość Trystana i Izoldy ekranu — Johna Gilberta i Greta Garbo — dosięgła tych wyżyn, na których przechodzi już ona w przyjaźń. Chodzą razem tańczyć, grają w tenisa, lubią wspólnie pracować. Ale pobrać się? Niel Gre ta zbyt ceni swoją karierę artystyczną.

A cóż porabia Charlie Chaplin? Miłość nie była dlań bardzo łaskawa, nie dała mu nic prócz siwych włosów i alimentów. Po rozwodzie z Litą Grey, Charlie bardzo sceptycznie zaczął się zapatrywać na kobiety. — Nie mogę się więcej żenić — oznajmił — został mi już tylko jeden milion! Lecz oto spotyka Ruth Taylor. Ruth jest młoda i dowcipna, pełna wdzięku. I serce Charliego mięknie. W pewnym momencie sytuacja zaczyna się komplikować przez zainteresowanie się Charliego ognistą Lupe Valez. Lecz zdystansował go czarny rywal, Al Jolson. Nie na długo. Bo Lupe Valez nie traktuje zbyt serio swych spraw miłosnych, więcej w nich żartu, zabawy, flirtu niż tragedii, złamanych serc i zerwanych kontraktów.

Zato gdy kocha Barrymore — miłość staje się odrazu dramatem. John zadurzył się w Dolores Costello, zaś papa Costello oburzył się temi zalotami i opuścił raptownie domowe ognisko, przy którym grał się wygodnie przez dwadzieścia pięć lat. Lecz oto konkury Hamleta zasugerowały mu chęć odegrania Króla Leara. Mama Costello oczywiście trzymała stronę zakochanych i rozwiodła się ze swym gwałtownym małżonkiem.

Zaledwie Lily Damita odpakowała swe kufry w Hollywood, a już do drzwi jej pukał Harry d'Arrast, zaofiarowując jej, jako swej rodaczce, usługi tłumacza. Niebezpieczna to propozycja, wszak w ten sposób próbował zdobywać Glorję Swanson margrabia de la Falaise. Pan d'Arrast bawił się doskonale, oprowadzając po Hollywood pięknooką Lily. Lecz krąży pogłoski, że pewien książę francuski płynie już do Kalifornii, by przypomnieć Lily dawną przyjaźń. Miejmy więc nadzieję, że dojdzie do pojedynku.

Co zaś do reszty, to każdy numer amerykańskich pism filmowych przynosi coraz to inne wiadomości. Prawda, że w Hollywood nie można się kilkakrotnie pokazać razem na dancingu, czy golfie, by nie stać się przedmiotem komentarzy

Odkopanie miasta etrusków.

Rząd włoski postanowił odkopać jedyną z osiemdziesięciu miast, które posiadała na ziemi włoskiej naród etrusków przed powstaniem tam państwa rzymskiego.

W ten sposób pragnie rząd włoski posiadać więcej wiadomości o kulturze etrusków, starszej niż rzymska.

Wybór padł na miasto Popontonia, położone na wybrzeżu morza Tyrreńskiego, była ona bowiem jednym z najważniejszych miast etrusków i prowadziła handel rozległy ze wszystkimi miastami, leżącymi nad morzem Śródziemnym.

Popontonia, zburzona przez generała rzymskiego Sullę, posiadała w chwili swej upadku wysoką kulturę.

i plotek. Lecz prawdą jest także, iż gwiazdy ekranu są niezmiernie zmienne.

Uczucia ich są gorące, lecz niestałe. I dlatego najaktualniejszą wiadomością o ognistej miłości tego czy innego bohatera filmu do tej czy innej bohaterki staje się w krótkim czasie nieaktualna, ustępu-

Wrażenia wypadającego z samolotu.

W chwili takiej rodzi się miłość ku maszynie, droższej nad kochankę, skarby i zaszczyty

W ostatnich dniach wiele sensacji wywołał fakt „zgubienia” pasażerki przez pilota, lecącego ponad Alpami. Przypomnieć wobec tego należy, że nie jest to bynajmniej pierwszy tego rodzaju wypadek. Przeciwnie, fakty „zgubienia” pasażera notują kroniki prawie wszystkich państw, między innymi również polskie. Przyczyną tego rodzaju katastrof, to tak zw. „dziury powietrzne”, w które wpada samolot. Jeżeli przytem pasażer się nie przywiązał to zdarzyć się może, iż zostanie wyrzucony z samolotu. Jakich wrażeń doznaje pasażer w chwili „wylatywania” z samolotu można sądzić z opowiadania jednego z lepszych pilotów polskich tak opisującego wypadek, który o mało nie skończył się dlań tragicznie:

„Było to w 1920 roku. Po kilkudziesięciu locie zawisłem na wysokości 3000 metrów nad Poznaniem. W świetle południowego słońca błyszczwały dachy domów, jeziora okoliczne i gdzieś niedaleko białe wydmy piaszczyste. Wyłączywszy motor, planowałem w kierunku lotniska w Ławicy. Na wysokości jakichś 800 metrów przelatywałem nad jeziorem i przytykającymi do niego ławicami piasku. Spodziewałem się, że maszyna zacznie „cisnąć”, gdyż w takich miejscach w południe z reguły powstają prądy wstępujące i zstępujące, które samolot ciskają jest raz w górę to znów „przepada” ku dołowi. Rzeczywistość przewyższyła moje oczekiwania. Nagle ciężki mój „Rumpler” wali się w dół jakby z podciętymi skrzydłami, a ja zwisam na pasie kurczowo, trzy mając się rękami koła sterownicy. W

momencie zmurszały widać pas pęka, samolot ucieka mi z pod nóg, tak że całym ciałem zawisam w powietrzu jedy nie całym wysiłkiem rąk, trzymając się steru. Z tej opresji wybawił mnie wstępujący prąd, który w następstwie „cisnął” maszynę w górę, a mnie wyniósł z powrotem w siedzenie. Zrezygnowawszy z obsługi steru bocznego, podsunąłem stopy pod orczyk sterowniczy i tak wytrzymałem przez dobrą chwilę na maszynie, która formalnie przewalała się w powietrzu, grożąc ustawicznie „pójściem w śmiertelny karkociąg”.

Dopiero po przelecie jeziora wszedłem w nieco spokojniejszy okrug i dociągnąwszy do lotniska, wylądowałem spocony walką.

Wypadek ten przyczynił się do wzmożenia mej miłości ku lotnictwu. W momencie bowiem gdy samolot uciekał mi z pod nóg poznałem, iż droższym mi on jest od wszystkich kochanek na ziemi, od majątku i zaszczytów. Nie zamieniłbym go za najpiękniejszą dziewczynę, za wszystkie skarby Fortuna, ani za berło królewskie. Dziwna rzecz, ale w chwili gdy tylko luźnie złączony był z samolotem, nie czułem strachu przed otchłanią ziejącą podemną, natomiast z kryształową jasnością zdawałem sobie sprawę, że treść mego życia w zupełności złączona jest z maszyną. Słysząc lub czytając o pasażerach „zgubionych” po drodze, żałuję ich nie z tego względu, iż ponieśli śmierć, ale ponieważ przeżyli straszliwy moment rozłączenia się z niosącymi ich skrzydłami.

Droga do dobrobytu

Należy stworzyć specjalny urząd, któryby cberserwował wahania między produkcją i zbytem

W Europie przyjmuje się powszechnie, że Amerykanie znają doskonale drogę, wiodącą do dobrobytu, ba, że wcale nie potrzebują nią kroczyć, bo są u jej celu. To też nie bez zdziwienia bierzemy się do ręki obszerną książkę, w której zagadnienie to jest z całą powagą omawiane. A omawiane jest w sposób typowo amerykański...

Profesor ekonomii społecznej i doświadczony kupiec są autorami książki: „The Road to Plenty”, by William Forster and Wadill Cathings (nakładem Houbhten Mifflin Company w Nowym Jorku).

Nie chodziło w tej książce o dobrobyt jednostek, a raczej o dobrobyt ogółu, społeczeństwa, narodu, państwa.

Książka ujmie to zagadnienie w wiele oryginalnej formie. Oto w amerykańskim pociągu pociągłym siedzą trzej „burżuazyści” i rozmawiają o ogólnym położeniu, wszystko malują w różowych barwach.

Ameryka jest bogata, handel kwitnie, dobrobyt rośnie; byłoby wszystkim jeszcze lepiej, gdyby... robotnicy chcieli więcej pracować. Na jednej ze stacji widzą wprawdzie ponure zebrańie bezrobotnych, którym głód patrzy z oczu, ale uspokajają się kilkoma frazesami.

Gdy ci trzej z pociągu wysiedli re-

szta pasażerów daje wyraz swemu wzburzeniu. Ale również i swemu z troskaniu, gdyż w życiu gospodarczym Ameryki coraz bardziej uwidaczniać się poczyna depresja...

Ci trzej podróżni, którzy teraz rozmawiają, to: profesor ekonomii społecznej, deputowany parlamentu i kupiec towarów jedwabnych.

Co jest treścią rozmowy? Oto główne jej zagadnienia.

Jak — zapytują — powstaje nagminna zaraza bezrobocia w społeczeństwie, w którym istnieje tak olbrzymie zapotrzebowanie towarów i jest taki nadmiar surowca do ich wyprodukowania? Jakże możliwe jest zahamowanie zbytu, gdy masy potrzebują towarów? Bezrobotni potrzebują pożywienia, mieszkań, odzieży; nie mogą tego nabyć; to też zbyt odzieży, środków żywności, materiałów budowlanych staje się mniejszy, i nowe masy robotników stają się bezrobotne.

To nieszczęsne koło powtarza się stale tam, gdzie występuje zahamowanie zbytu towarów. Póki każdy ma pracę i póki robotnik otrzymuje dobre płace, umożliwiające mu konsumpcję produktów krajowych — automatycznie następuje zwyżka produkcji, zwyżka zbytu, zwyżka dobrobytu. Podwyższenie płac ma zatem dodatnie następ-

Monarchista

meżem zaufania Stalina.

Rosyjskie pisma emigracyjne donoszą iż z Rosji sowieckiej przybył do Paryża Borys Bażanow, były uczestnik przeciw sowieckiego „białego” ruchu zbrojnego, po spędzeniu w Rosji kilku lat pełnych niezwykłych przygód.

Przed 6 laty wyjechał Bażanow do Rosji, jako wystawnik tajnej organizacji monarchistycznej, która poleciła mu wydobycie pewnych dokumentów, które stanowiły wówczas tajemnicę rządu sowieckiego. Dla spełnienia tego zadania wstąpił Bażanow pod przybranym nazwiskiem do partii komunistycznej w której osiągnął w krótkim czasie wybitne stanowiska.

Podczas sporu pomiędzy Stalinem a Trockim wystąpił Bażanow po stronie Stalina i zyskał jego zaufanie tak dalece iż otrzymał nominację na stanowisko sekretarza w biurze organizacyjnym komitetu centralnego sowieckiej partii komunistycznej.

Na stanowisku tem był Bażanow najbliższym pomocnikiem znanego komunisty Molotowa. Molotow zapoznał Bażanowa ze Stalinem, który zaproponował mu stanowisko sekretarza biura politycznego partii, które stanowi właściwy rząd Rosji sowieckiej.

W ciągu pół roku sprawował Bażanow obowiązki sekretarza tego biura, następnie, uzyskując urlop „agraryczny” wyjechał do Paryża, gdzie zdał swym zwierzchnikom z organizacji monarchistycznej raport o wykonanym poleceniu.

Wrażenie Bażanowa z pobytu w Rosji drukowane będą przez paryskie rosyjskie pismo „Wozroждение” pod tytułem: „Pamiętniki byłego pomocnika Stalina”.

Złodziei

w czasie operacji chirurgicznych „operował” cudze kieszenie

Hiszpan Roman Guerreiro uchodził za studenta medycyny, uczęszczał na wykłady i dostawał się do sal operacyjnych w różnych szpitalach i w czasie, gdy chirurdzy dokonywali zabiegów operacyjnych, on „operował” kieszenie.

Widocznie „operacje” były pomyslnie, ponieważ Hiszpan zdołał w ten sposób ukraść kwotę około 23.000 franków.

Ten specjalista „operator” z czasem przekształcił się w „szczura hotelowego” i przy tej sposobności przytrzymał go policja.

stwa dla handlu i przemysłu, które wskutek wzmożonego zbytu towarów są w stanie płacić większe pobory.

Podczas wojny i w krytycznych czasach tuż po wojnie miały wszystkie kraje na świecie sposobność zbadania tego prawa ekonomicznego.

Co może państwo uczynić, by zapobiec automatycznej niższe płac, względnie bezrobociu, prowadzącemu do zataśmowania rynków zbytu? Musi natychmiast samo dać ludziom pracę. Bu dowle domów państwowych, budowę dróg i gościńców, regulowanie rzek i t. d. muszą zatrudnić tylu robotników, aby niemożliwe się stało obniżenie się zarobków wskutek bezrobocia.

Każde nowoczesne państwo powinno stworzyć osobny urząd, któryby nie innego nie miał do roboty, jak tylko obserwację wahań między produkcją a zbytem i któryby natychmiast wkroczył tam, gdzie zbyt zataśmowany został, a w następstwie tego obniżyła się produkcja.

Trzej podróżni, siedzący w wagonie, dochodzą do tego konkretnego wniosku, który oczywiście mogliśmy tu podać tylko w ogólnikowych zarysach.

I to właściwie stanowi treść książki na drodze do dobrobytu.

Sledzenie i chwytanie zbrodniarzy

jest w Polsce niesłychanie utrudnione wobec braku środków pieniężnych. Przesłane pracują nowoczesną techniką. — Daktyloskopia i laboratoryjne śledzenie zbrodni. — Muzeum włosów w Londynie. — Budżety w policji.

Lódź, 18 listopada.

Wykrycie sprawcy mordu na osobie ś. p. Tyszerów wysuwa na powierzchnię publicznego interesu pewną kwestję o której dawno już się nie mówiło, a która mimo to pozostaje zawsze aktualna. Chodzi nam o stopień technicznego wyposażenia i wyspecjalizowania policji dla celów śledczych.

Wykrycie Łaniuchy przeprowadzone było istotnie z precyzją i szybkością nie zwykłą. Jednak nie jest dla nikogo tajemnicą, że nasza służba bezpieczeństwa pozostawia wiele do życzenia i że przesłaność w Polsce jest wyższa, a niżeli gdzie indziej.

Bardzo łatwo zrzucić winę na karb urzędników służby bezpieczeństwa. Skoro jednak kwestię tę zbadać nieco głębiej, okaże się, że

BRAKI W SŁUŻBIE BEZPIECZEŃSTWA.

szczerze zaś w służbie śledczej są pochodzenia bardziej ogólnego i w myśl interesów nietylko państwowych, ale i każdego z oddzielną obywatela muszą być corychlej uzdrowione.

Przedewszystkiem należy wskazać na NIKŁE UPOSAŻENIE POLICJI

z czego wynika, że elementy bardziej przedsiębiorcze chętnie rzucają się na inne pole działalności, które zapewnia im większe dochody. To, co w policji zostaje, to są albo elementy oliarne i czujące przywiązanie do swego zawodu, albo też mogą być elementy właśnie bezwartościowe, które, jako takie, gdzie indziej więcej nie zarobią i dlatego wola spokojny chleb na urządzie.

Cala akcja ministerstwa spraw wewnętrznych idzie w kierunku likwidacji tych zaściankowych elementów. Z drugiej strony nie można żądać od ludzi zdolnych i ofiarnych, aby wiesznie siedzieli na głodowych pensyjkach.

Służba bezpieczeństwa jest pewną gwarancją spokojnego życia dla obywateli i dlatego społeczeństwo ogromnie jest zainteresowane w rozwiązaniu powyższego problemu w ten sposób, aby zawód policjanta pociągał ku sobie elementy inteligentne, sumienne, zdolne, i pełniące służbę z powołania.

Tyle co do problemu osobowego. Pozostaje jeszcze kwestja rzeczowa. Niestety, policja nasza nie jest wyposażona w te

SKOMPLIKOWANE NOWOCZESNE URZĄDZENIE TECHNICZNE

fakiami posługuje się policja zagraniczna w wielkich miastach Europy i Ameryki. Urzędy śledcze w Londynie, Paryżu czy Berlinie to wielkie laboratoria, gdzie śledzenie przestępstwa i każdy poszczególny

Napad i rabunek.

Na Hieronima Kozeluka, idącego pieszo ze wsi Łaznów pod Łodzią do Piotrkowa, napadł jakiś osobnik, który zranił go ciężko młotkiem i zrabował mu 107 złotych. Kozeluka w stanie nieprzytomnym przewieziono do szpitala w Piotrkowie. Ze bandytą zarządono pościg, który dotychczas nie dał żadnego rezultatu.

Uradek z rusztowania.

Stanisław Tarczak (Konstantynowska 108) murarz, pracujący przy budowie domów robotniczych spadł z rusztowania z wysokości trzeciego piętra i uległ złamaniu rąk i nóg. Wezwane pogotowie w stanie nieprzytomnym przewiezło go do szpitala.

Nigły zgon.

Na ulicy Rzgowskiej zasłabł nagle Bolesław Popławski, zamieszkały przy ulicy Bankowej 12. Przewieziono go do szpitala św. Józefa, gdzie po upływie kilku godzin zmarł. Zwiłki zabezpieczono do zejścia władz sądowo-policyjnych. Przyczyny nagłego zgonu nie ustalono.

ny wynik opracowuje się naukowo z nieomylną

PRAWIE MATEMATYCZNA DOKŁADNOŚCIĄ.

Starzy fachowcy — kryminolodzy ujmują te sprawy w następujący sposób:

— Jeśli przestępstwa dokonał nowicjusz, zupełnie niedoświadczony człowiek to wówczas popełnił on taką masę głupstw, jakie popełnił Łaniucha i dla

wykwalkowanych organów policyjnych

wykrycie metafizycznego przestępstwa nie przedstawia żadnej trudności.

Rzecz przedstawia się gorzej, jeśli chodzi o przestępcę rutynowanego, który pracuje przy pomocy precyzyjnych narzędzi i zna tak dobrze metody śledztwa jak najlepszy detektyw, a więc wie, czego ma się wystrzeżać. Przy tego rodzaju

„Daję 500”... „Zdam 1000”.

Krwawa licytacja posagowa.

Narzęcony — w ostatnie chwile — zrezygnował z ożenku

Lódź, 18 listopada.

Chaim S. zakochał się na śmierć i życie w dorodnej Róży K. Rodzice młodej dziewczyny nie byli przeciwni ich związkowi małżeńskiemu. S. wywierał bowiem bardzo dobre wrażenie, był pracowity, zdolny, pochodził z dobrej rodziny itd.

— Róża to mój ideał — mówił szczerze śliwy narzęcony — gdybym żądała ode mnie największych poświęceń zgodziłbym się na wszystko bez wahania.

O posagu oczywiście nie mówiono.

Onegdaj wreszcie miał się odbyć ślub Panna młoda była wprost wniebowzięta. Narzęcony, który zjawił się w mieszkaniu przyszłych teściów w nowym garniturze, wywołał powszechny zachwyt. Pan K. z małżonką, ubrani odświętnie, mieli z młodą parą udać się do rabinu. Gdy szykowano się już do wyjścia, narzęcony zupełnie nieoczekiwanie poruszył

drażliwy temat.

— A właściwie, co będzie z posagiem? Muszę mieć przynajmniej 1000 dolarów — oświadczył.

— Jaki posag? Przecież tyś o tym do tychczas nie mówił — zawołał p. K.

— Bo byłem pewny, że wy będziecie o tem mówić.

— Mogę dać najwyżej 200 dolarów. Nie mam więcej...

— W takim razie nie pójdę do rabinu.

— Daję 500!

— Niel! Tylko 1000!

— Nie mogę — westchnął ciężko p. K.

— A więc żegnam was — odparł chłodno młodzieniec, kierując się ku wyjściu Panna młoda zemdlala. Jej krewini nie posiadając się z oburzenia rzucili się na młodzieńca i pobili go tak dotkliwie że musiano doń wezwać pomoc lekarską.

Wędrownka po melinach.

Niepozorna puderniczka zdradziła notorycznych opryszków.

Lódź, 18 listopada.

Do mieszkania Berka Tauba i Gitli Szlam przy ulicy Zgierskiej 44 dokonano włamania. Łupem złodziei padła garderoba, znacznej wartości. Tegoż wieczoru (kradzież popełniona została w biały dzień) jeden z wywiadowców zwiędził z poszkodowaną p. Szlamową wszystkie meliny złodziejskie. Nie natrafili jednakże na ślad złodziei. Gdy powracali w dwójkę, zmęczeni uciążliwymi poszukiwaniami, przed domem przy ulicy Krótkiej 11, gdzie również znajduje się melina złodziejska, wywiadowca przytrzymał jakąś młodą kobietę, niosącą koszyk, naładowany rozmaitemi przedmiotami. Funkcjonariusz policyjny zował dokładnie zawartość koszyka, a p. Szlamowa z pośród kilkudziesięciu rozmaitych drobnych przedmiotów poznała swoją puderniczkę.

— A skąd ma pani tę puderniczkę? — zawołał wywiadowca do przytrzymaonej.

— Kupiłam ją w Pabjanicach, w sklepie przy ulicy Warszawskiej.

Funkcjonariusz policyjny nie zadowolili się tą odpowiedzią.

Przytrzymaoną sprowadzono do komisariatu, gdzie ją wylegitymowano. Była to 22-letnia Rajzla Finkelsztajnowna. W toku dochodzenia, po nitce do kłębka, policja ujawniła sprawców włamania przy ulicy Zgierskiej: Abrama Krzywego vel Krzywca vel Krzywiaka i Idela Tugendmana, znanych włamywaczy, notowanych już w policji.

Krzywiak i Tugendman kategorięcznie zaprzeczyli, iż brali udział w tym włamaniu.

— My teraz już nie pracujemy w tym „fachu” — oświadczyli oni — zostaliśmy kupcami.

Policja znalazła jednakże w ich mieszkaniach prawie wszystkie skradzione rzeczy, więc ich osadziła w areszcie.

Sąd skazał Krzywego i Tugendmana każdego na 2 l. więzienia, darując im jedną trzecią kary na zasadzie amnestji. Finkelsztajnowną zaś za przechowywanie skradzionych rzeczy na 4 miesiące więzienia, darując jej połowę kary na zasadzie amnestji.

W obliczu śmierci

targują się i wrywają sobie z rąk klientów.

Lódź, 18 listopada.

Od jednej z naszych czytelniczek otrzymałmy list następującej treści:

— „Od pewnego czasu przed kostnicami szpitala grasują stale agenci różnych przedsiębiorstw pogrzebowych, proponując rodzinom zmarłych usługi swych zakładów.

Agenci ci zachowują się karygodnie. Na tle walki konkurencyjnej bardzo często powstają między nimi awantury i haiki.

Klientów wydzierają sobie z rąk — nie szanując nawet w najmniejszym stopniu majestatu śmierci!”

Łatwo zrozumieć jak przykre wrażenie musi wywrzeć taka awantura przed kostnicą na członków rodziny umarłego.

Czytelniczka nasza nie podaje jednak jakie zakłady pogrzebowe w tak przykry sposób werbują sobie klientów.

Przypuszczamy, że nie wszyscy wła

przesłane nie wystarczą już np. takie świetne metody jak daktyloskopia, bowiem złoźynca wybiera się na robotę w rękawiczkach. Wtedy pozostają inne jeszcze sposoby, u nas bardzo mało znane.

SPOSOBY BADANIA KAŻDEGO PYŁKU, KAŻDEGO WŁOSKA, KAŻDEGO MIKROSKOPIJNEGO ŚLADU.

Tak uzyskany materiał porównuje się następnie w archiwach, w których są bogate katalogi przestępców.

Tak np. Scotland Yard w Londynie posiada

NAJBOGATSZY W ŚWIECIE ZBIÓR WŁOSÓW, NALEŻĄCYCH DO PRZESTĘPCÓW.

Włosy te są posegregowane w niesłychanie pomysłowy sposób. Jest rzeczą nieprawdopodobną, aby zbrodniarz, wtedy, kiedy się szamoce ze swoją ofiarą, nie stracił choćby jednego włoska na miejscu przestępstwa. Przy pomocy tego jednego włoska można naukowo, jak p. nitce, dojść do kłębka i schwytać właściwego złoźynca.

Naturalnie, trudno nam nawet mówić o takiej perfekcji policyjno-śledczej, która wymaga kilkudziesięciu lat własnego doświadczenia niesłychanego wyspecjalizowania ludzi, obrzyskiego terenu pracy i środków, gdy wszystko to wygląda dla nas poprostu fantastycznie. Nie mamy w tej chwili przed sobą budżetu np. policji londyńskiej, ale możemy śmiało twierdzić, że jest to najniższy, jak wysoki, jak budżet całej policji polskiej, pomimo, że nasza policja jest dla 30 milionów, a londyńska dla 7 milionów ludzi.

U nas prywatna inicjatywa poszkodowanych musi często wystarczyć nie tylko na zachęcającą nagrodę za wskazanie przestępcy, ale nawet na koszty podróży wtedy, gdy ślady przestępcy wskazują, że uciekł on choćby do innego miasta, nie mówiąc już o zagranicy. F. K.

W notesie reportera.

Lewandowskiej Helenie, zam. przy ulicy Grinberga nr. 10 w czasie jej nieobecności jakaś nieznana kobieta skradła z mieszkania różne rzeczy na ogólną sumę 600 złotych.

Kraśkiewiczowi Marjanowi, zamieszkałemu przy ulicy Zawisza nr. 13 nieznaną sprawcy zapomocą podrobionych kluczy skradła z mieszkania kożuch i ubranie wartości 100 złotych.

Milechmanowi Aronowi — Szmulowi, zam. przy ulicy Żeromskiego nr. 42 na ulicy Zachodniej między Ogrodową a Konstantynowską nieznaną sprawcą skradł z wozu skrzynie zawierające swetry wartości ogólnej 975 złotych.

Berkowicz Berek, zam. przy ulicy Aleksandrowskiej 25 handlarz starzyzną będąc w mieszkaniu Mund Leokadij przy ulicy Żeromskiego 111 podczas kupna starych szmat skradł moździerz wartości 15 złotych.

Krugman Polek, zam. przy ulicy Sienkiewicza nr. 29 przywłaszczył sobie zegarek nikłowy, wartości 20 złotych, na szkodę Grinbauma Teodora, zam. przy ulicy Andrzeja nr. 43.

Kowalski Antoni zam. przy ulicy Sikawskiej nr. 17 przywłaszczył sobie powierzona mu skórę, wartości 120 złotych na szkodę Łuszewskiego Kazimierza zam. przy ulicy Franciszkańskiej nr. 13.

ściciele tych smutnych przedsiębiorstw mają się tak niefortunnych środków by zdobyć klienta.

A względem tych, którzy uważają „interes przedewszystkiem”, którzy na wet w obliczu śmierci nie zapominają o gotówce — władze powinny zastosować odpowiednio środki, które ukroczyłyby ich apetyt.

Przez monokl.

DOBRA RADA.

Na widok olbrzymiego lodowca — pani Nowogackiej dech w piersi zaparło. A na to jej mąż:
— Nie rób takiej miny, jakgdybyś nigdy nie widziała.

W KAWIARNI.

Kelner do gościa, który już wypił pić kłiszków konlaku:
— Może jeszcze konlaku?
— Nie, proszę tylko o książkę telefoniczną. Chcę dowiedzieć się, gdzie mieszkam.

OSTROŻNY WIEZIEN.

Dozorca: — Czego tak krzącicie ciągle po sali?
— Chciałem się upewnić, czy drzwi zostały dobrze zamknięte.

OBRONA.

Znany adwokat kończy mowę, w której broni młodocianego mordercę, mającego na sumieniu życie rodziców. Adwokat woła do sędziów przysięgłych:
— Panowie chyba nie skazacie biednego sieroty!

PODZIAŁ PRACY.

— Tak! wspólny rachunek w banku to jednak rzecz bardzo przyjemna!
— O tak! Mój mąż wplaca, a ja stale biorę pieniądza.

U FOTOGRAFA.

— Czy pan robi też powiększenia naturalnej wielkości?
— Tak jest, proszę pana, to moja specjalność
— To świetnie się składa, gdyż mam właśnie migawkowe zdjęcie wieloryba.

GRZECZNOŚĆ I PODUSZKA.

Grzeczność jest podobna do poduszki do nadymania — może w sobie niczego nie zawierać, a jednak daje bajeczną wygodę.

SZYBKO POLICZYŁ.

Starsza panna: — Ojciec mój obdarza mnie co roku w dniu urodzin piękną książką Młodzieniec: — O, to pan! muszę mieć już bogatą bibliotekę.

PORÓWNANIE.

— Pan jest jak pięć drzewa — mówi Jadzia do dragala Jasia.
— Tak! wysoki i silny? — pyta uradowany Jas.
— Nie — tak! nieoczosany...

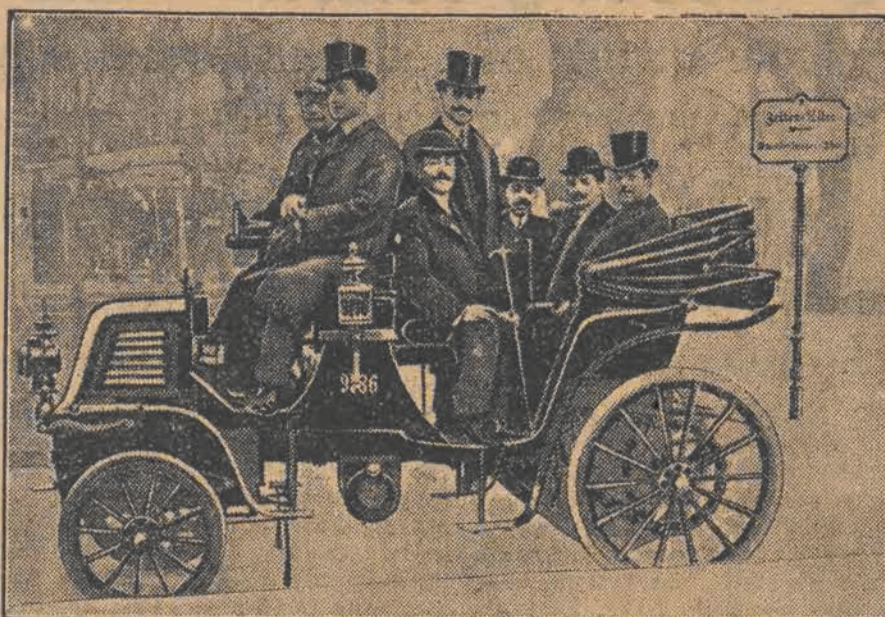
NA KRÓTKO.

— Cóż będzie z temi 20 zł., które ci pożyczylem? Mówiłeś mi przecie, że potrzebujesz ich tylko na krótko...
— Bo też w ciągu pięciu minut nie miałem z nich już ani grosza...

Zebrania kontrolne.

Jutro, w kolejnym dniu zebrań kontrolnych szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia winni stawić się:
Rocznik 1890 zamieszkałi w obrębie komisariatów policji 2, 3, 5, 8, 9, 11 o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J, K, L, E, M, N, O, R, S, Sz, T, U, W, Z, Z, w lokalu P. K. U., Nowo-Targowa 18.
Rocznik 1888 zamieszkałi w obrębie komisariatów policji 2, 3, 5, 8, 9, 11 o nazwiskach na litery O, P, w koszarach 31 p. p., Konstantynowska 62.
Rocznik 1903 zamieszkałi w obrębie 7-go komisariatu policji o nazwiskach na litery M, N, O, P, R, w koszarach Leszno 9.
Rocznik 1896 zamieszkałi w obrębie komisariatów policji 1, 4, 6 o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J, K, L, E, M, N, O, P, R, S, Sz, T, U, W, Z, Z, w lokalu P. K. U., Nowo-Cegielniana 51. (b).

Taksówka z przed 25 laty.

Berlińska prasa przypomina, że obecnie mia 25 lat od czasu, gdy na ulicach Berlina ukazała się pierwsza taksówka. Na zdjęciu widzimy, jak wyglądało to ówczesne „cudo techniki“...

Łódź otrzyma komunikację lotniczą. Narazie tylko z Katowcami i Warszawą.

Łódź, 17 listopada. Przed kilku dniami donosiliśmy na łamach „Expressu“ o tem, że w najbliższym czasie zlikwidowane zostaną działające dotychczas w kraju towarzystwa lotnicze „Aerolat“, „Aero“ a na ich miejscu powstać ma nowe, konsorcjum samorządowo - państwowe, które przejmie eksploatację wszystkich linii powietrznych w Polsce.
Wskutek nieporozumień pomiędzy łódzkim oddziałem L. O. P. P. i tow. „Aerolat“, Łódź jak wiadomo, pozbawiona była przez cały rok ubiegły komunikacji lotniczej. O doniosłości jej dla normalnego rozwoju gospodarczego miasta, pisałśmy już niejednokrotnie w sposób wyczerpujący.
Pisząc o mających nastąpić zmianach w dziedzinie lotnictwa cywilnego w Polsce, wyrażiliśmy jednocześnie nadzieję, że przy tej okazji czynniki miarodajne nie omisszą naprawić wyrządzonej Łodzi krzywdę i dadzą jej możliwość szybkiej komunikacji ze światem, uniezależnionej od kaprysów rozkładu kolejowego.

Akcja „Expressu“ uwieńczona została pomyślnym skutkiem. Jak się bowiem dowiadujemy, ministerstwo komunikacji planuje uruchomienie pod swoim zarządem szeregu nowych linii lotniczych, a mianowicie: Katowce — Poznań — Bydgoszcz — Gdańsk, Katowice — Kraków i Katowice — Łódź — Warszawa.
Jak widzimy więc, w planach tych Łódź została uwzględniona, wprawdzie w zakresie bardzo minjaturowym, ale jak twierdzi przysłowie... lepszy rydz niż nic. Nie ulega jednak wątpliwości, że z biegiem czasu Łódź uzyska inne połączenia.
Od 1 stycznia 1929 r. państwo przejmie eksploatację wszystkich linii lotniczych w kraju. W rełach prywatnych pozostanie narazie tylko linia Warszawa — Praga — Paryż, której koncesja wygasa dopiero z dniem 31 stycznia 1931 r.

Legendarne miasto odkopane przez włoską ekspedycję w Albanji.

Włoska ekspedycja archeologiczna prowadząca pod kierunkiem prof. Ugolini prace wykopaliskowe, osiągnęła wyniki wprost sensacyjne.
Odkopano bowiem starożytne miasto Butrinto, mityczną stolicę królestwa Caonia.
Wiadomości o tem legendarnem mieście pochodzą z klasycznych bohaterkich pieśni i podań, mających za temat walki trojańskie...
Prof. Ugolini nie tylko odkopał Butrinto, ale przez odnalezienie przedmiotów z brązu, oraz ostrzy noży wykazał, że Albania, już na wiele setek lat przed najazdem illiryjczyków była zamieszkała i posiadała wysoką kulturę.
Pierwszym doniosłem odkryciem było odkopanie monumentalnej bramy triumfalnej z 5-go stulecia przed Chrystusem.

Zabytek ten świadczy o wysokim poziomie artystycznym mieszkańców Butrinto.
Znaleziono pięć wielkich posągów, między nimi zaś posąg kobiety tak piękny, że przypomina on najświetniejszą epokę rzeźbiarstwa greckiego.
Również obfity był plon z epoki bizantyjskiej. Odnaleziono bazylikę z 5-go stulecia z posadzką mozaikową i dachem podtrzymywanym przez sześćnaście kolumn... We wnętrzu znajduje się marmurowa chrzcielnica.
Posadzka mozaikowa jest wielobarwna i składa się z 16-tu medajonów, z których każdy przedstawia inne zwierze.
Barwy są tak świeże i dobrze zachowane, że może się zdawać, iż jest to dzieło dni naszych.

Gospoda trzech pajaców Siviini bracia Fratellini w roli restauratorów.

Józefina Baker dorobiła się swego znacznego majątku — jak wiadomo — nietyle drogą występów swoich w rewjach paryskich, ile dzięki własnemu lokalowi dancingowemu, który również dzisiaj jeszcze prosperuje świetnie, chociaż sława czarnej tancerki znacznie już zbladła...
„Boska Józefina“ wskazała widocznie drogę inną osobom z cechu artystycznego, bo oto — w tych dniach otworzyli w Paryżu własne kawiarnie, a raczej gospodę artystyczną — słynni clowni paryscy bracia Fratellini.

Lokal nosi nazwę: „Trois Fratellini“. Trzy charakterystyczne maski trzech tych clownów, którzy zdobyli sobie nie tylko w Paryżu, ale również we wszystkich stolicach Europy legendarną wprost sławę, są zasadniczym ornamentem dekoracyjnym tego lokalu. A więc: na ścianach, na serwetkach, na talerzach, na sztykcie — wszędzie śmieją się ku gościom trzy roześmiane twarze wesolych pajaców. Nawet na podawanych porcykach masła są one wyciśnięte...
Sami gospodarze zaś, Paul, Francois i Albert Fratellini — przyjmują gości osobliście, wytwarzając w lokalu atmosferę serdecznego, beztroskiego humoru. Jako wysoce kulturalnym ludziom o wyrobionej kulturze towarzyskiej — a takimi właśnie są ci trzej clowni — „bożej łaski“ — udaje im się to w zupełności, to też „kawiarnia trzech clownów“ cieszy się nadzwyczajną frekwencją publiczności paryskiej.

Teatr Granowskiego jest niedość proletariacki... i z tej racji nie może wyjechać do Ameryki

Bawiący już oddawna w Berlinie, cieszący się tak wielkim uznaniem i powodzeniem moskiewski teatr Granowskiego starał się — jak już w swoim czasie donosiliśmy w „Expressie“ — o pozwolenie rządu sowieckiego na wyjazd do Ameryki. Mimo usilnych starań, pozwolenia odmówiono teraz de facto, przyczem ciekawe są motywy tego zakazu:
Przyczyna, dla której nakazano teatrowi natychmiast wracać do Moskwy, jest — jak donoszą oficjalnie dzienniki rosyjskie — ta, iż „pomimo wielkich zdobyczy artystycznych — teatr ten nie jest dostatecznie proletariacki. Nie jest w pełnej mierze rewolucyjny. Zespół musi więc wrócić do Moskwy celem odnowienia i sproletaryzowania swego repertuaru i wtedy dopiero wyjedzie do Stanów Zjednoczonych“.
A tymczasem — w rzeczywistości chodzi o to, że Granowski miał zamiar wraz ze swoim zespołem — wzorem innych wielkich reżyserów rosyjskich — odwrócić się na stałe od Rosji i pozostać w Ameryce...

Lenin i Chaplin, bohaterami sensacyjnego dramatu.

Popularny francuski powieściopisarz i dramaturg Jean Giraudoux pracuje obecnie — jak donosi prasa paryska — nad sensacyjną sztuką, której bohaterami będą dwie postacie: Lenin i Charlie Chaplin.
Giraudoux dowiedział się przypadkowo o tem, że zmarły przywódca światów korespondował kiedyś z Chaplinem. Postarał się więc o te listy i wysnuł z nich wiele ciekawych szczegółów, dotyczących wzajemnych stosunków tych dwu osób. Na tej podstawie buduje on obecnie sztukę, która już teraz wzniciła ciekawość całego Paryża.

ZBIOROWE PRZEDSTAWIENIA arcyfilmu

Pan Tadeusz

Szkoły oraz stowarzyszenia, pragnące zamawiać ulgowe przedstawienia zbiorowe, zechcą bezpośrednio zwracać się do zarządu naszego teatru. Przedstawienia te odbywać się mogą począwszy od 18-go b. m. po dzień 23 listopada włącznie.

KINEMATOGRAF „CASINO“.

Klisyze
DO DRUKU
PROJEKTY; RYSUNKI
WYKONYWA
WYTWÓRNIA KLISZ
101
GALWANO PIOTRKOWSKA
TEL. 57-68.

Michałek—19-letni „prorok“.

Młody kowalczyk z ziemi lubelskiej, czczony jest przez masy, jak bóstwo Wygłasza kazania w transie hipnotycznym.

Sława „cudownego“ Michałka z Michałowa, ziemi lubelskiej rośnie z dnia na dzień, przybierać zaczyna formę masowego entuzjazmu.

Jeden z dziennikarzy, opisując swe wrażenia odniesione z wizyty w michałowieckiej kuźni, miejsca pracy tego okrzykanego już dzisiaj jako „proroka“ 19-letniego chłopca wiejskiego, robi słuszną uwagę, iż sprawa ta zatoczyła już tak szerokie kręgi, że należałoby się nad nią poważnie zastanowić.

Zbadawszy fakt ten na miejscu, twierdzi on w dalszym ciągu, „że niektóre pociągnięcia Michałka niezbyt świadczą o jego świętości, a lud prosty wierzy, że to prorok i gotów nawet każdego ukamienować, kto by śmiało coś ujemnego powiedzieć o Michałku. Sprawa ta może wziąć zupełnie niepożądaną obrót“.

Są to końcowe słowa tego obszernego artykułu o młodym kowalczyku, w którym lud dziś już dopatrywał się świętego, obcujującego bezpośrednio z najwyższymi siłami kościoła katolickiego.

Ze cała ta roznamietniająca dzisiaj już całe masy włościańskie, historia jest poważna, świadczą o tem formalne pielgrzymki, zdążające do miejsca zamieszkania tego „proroka“, któremu św. Augustyn odpowiada wygłaszane kazania i który, jak twierdzi sam, widział kilkakrotnie św. Antoniego, św. Józefa i Matkę Boską.

Jego sugestywny wpływ na tłum jest już dziś tak wielki, że prócz niego, około pięćdziesięciu osobom ukazało się to samo objawienie.

Nakaz boży, podług własnych słów Michałka, odczuł on po raz pierwszy na św. Michała, gdy w pewnym momencie usłyszał we śnie szept, głoszący:

— „Idź i głos moje słowo!“.

Chlebodawca jego miejscowy kowal, u którego chłopak pracował, opowiada, że w pamiętny ten dzień Michałek wszedł na kuźnię i chodził po dachach i potem wędrowki te powtarzały się dosyć często zawsze w porze wieczornej.

„Gdy go raz napadło — opowiada

kowal — to porwał się i przeszedł przez rzekę. Chciałem go przemocą za trzymać, wyrwał się i powiedział mi: Nie przeszkadzajcie mi spełnić rozkaz boży i... poszedł“.

I oto do Michałka ciągną istne pielgrzymki ludu, które za jego zbliżeniem odkrywają głowy, klękają przed jego osobą, dotykają z najwyższą czcią jego ubrania i całują je.

Michałek potrafił zdobyć już honorową i efektowną asystę w osobie strażaków o połyskujących kaskach. W asyście tej kroczy on na czele pochodni, który zdążył za nim z sąsiedniej wsi Radeckicy. Idzie krokiem spokojnym, trzymając w ręku krzyż, a za nim pędził przeszło tysięczny tłum, nie zważając na błota, kałuże i rowy. Jedni boso, inni w obuwiu, a wszyscy zbryzgani, obłożeni po pas. Na twarzach ich przemoczenie, ale rozjaśnia je dziwny jakiś entuzjazm.

Nie mniejszy tłum z oznakami najwyższego napięcia spotyka „proroka“ w samym Michałowie. Jest to bowiem dzień, na który Michałek zapowiedział jedno ze swych kazań.

I oto „święty“, spędziwszy kilka chwil na obojętnej rozmowie, prowadzonej w kuźni udaje się do sąsiedniej izby, tam żegna się przed obrazem św. Antoniego, poczem kładzie się do łóżka i zasypia. Po tym nie dłużej jak 5 minut trwającym śnie Michałek udaje się do „raju“, t. j. na łączkę przed kuźnię, gdzie rzekomo ukazał mu się młoda Matka Boska. Tam pada na ziemię, całuje ją i rozpoczyna kazanie.

Treścią kazania są utarte i potysiaćkroć oklepane komuny o zepsuciu i karze boskiej oraz ciskanie gromów na hodowców, marjawitów i inne sekty. Cała ta przemowa wygłaszana jest z zamkniętymi oczyma. Po kazaniu Michałek zasypia, a przespawszy znowu kilka minut, budzi się normalnie.

Aczkolwiek w całej tej niezwyklej bądź co bądź sprawie są fakty, które człowieka zastanawiają, ale są też objawy, które rzucają pewne podejrzenie, że ma się tu do czynienia z najprostszą

hypnozą. Dziwne jest np., że Michałek zgaduje zupełnie trafnie, ile słucha go ludzi, ilu jest wśród nich żydów, sekciarzy itp.

Zdarzył się nawet fakt, że Michałek powiedział pewnemu panu, który odmówił ofiary, tłumacząc to brakiem pieniędzy, iż posiada on przy sobie 1464 zł. i 28 gr. i suma ta zgadzała się co do grosza.

Wszystkie wyżej przytoczone fakty i okoliczności dopraszają się z rozmaitych względów sumiennego i naukowego zbadania, gdyż naogół wątpliwe jest aby w dzisiejszych grzesznych czasach zesłała nam Opatrzność nowego świętego i aby jego święte powołanie objawiało się w chodzeniu po dachach i po wodzie.

Przechodząc przez ulicę
rozejrzyj się uważnie, unik-
niesz kalectwa i śmierci.

Hrabia-żebak zmarł w Turynie.

W Turynie w przytulku dla starców zmarł, w tych dniach znany w całym tem mieście żebak, który od lat 7 górą czterdziestu utrzymywał się z ulicznej żebractwa. Żebak ten nosił nielada nazwisko, nazywał się mianowicie: hrabia Buriasco - Bibiano, markiz de Luserna - Baudinero - Castel - Merlano - Caluzzo - Cercenasco i pochodził faktycznie ze starego rodu, do którego należały ongi wszystkie te dobra rycerskie i szlacheckie, które ślad swój pozostawiły jedynie już tylko w sążnistym nazwisku żebraka.

Arystokratyczny żebrak urodził się na zamku Cercenasco, który jednak sprzedany być musiał także na żądanie wierzycieli jego ojca. Młody hrabia Buriasco - Bibiano itd. wyrósł już w wielkiej nędzy i jako chłopiec oddał się zawodowo żebractwu, któremu to rzemiosłu dochował wierność aż do grobu. — Pogrzeb jego odbył się przy udziale wszystkich żebraków Turynu, wśród których zmarły cieszył się wysokim poważaniem dzięki właśnie swej szumnej nazwisku.

Któż nie zna nieśmiertelnego dzieła **Wiktora Hugo** p. t.
**Człowiek o twarzu
wiecznego śmiechu**

Któż nie wczytywał się z zapartym oddechem?
Któż nie podziwiał tego arcydzieła?

Wkrótce ujrzycie na ekranie z genialnym

Conradem VEIDTEM
i **MARY PHILBIN**

w rolach tytułowych.

Potężne arcydzieło f.lmowe!

Reżyser **Paweł Leni**.

44)

Zlekka zaniepokojony, zrobił kilka kroków wstecz, zaglądając do wnek bram. Nikogo tam nie zastał. Obejrzał się jeszcze raz dokoła i mruknął do siebie:

— Zdenerwowany jestem.. Zdawało mi się...

Postanowił wrócić do śródmieścia, ale nie wiedział, w którą stronę pójść. Czekał przez chwilę, licząc na to, że nawinie mu się jakiś przechodzień, albo dorożka. Dokoła panowała jednak głucha cisza.

Garlicki wszedł w jedną z bocznych ulic, która, jak sądził, prowadziła do centrum miasteczka.

Nagle ujrzał idącą w jego kierunku ciemną sylwetkę. W świetle latarni dostrzegł, że przechodzień był ubrany w długi habit. Wtedy przypomniało mu się, co mu opowiadał chłopiec hotelowy o zakonniku, który wyjechał z Zosią.

Szybko podążył naprzód i po chwili zetknął się z mnichem. Odrazu rzucił mu się w oczy wszystkie czerwone koralliki na piersiach półksiężycy.

— Przepraszam bardzo — rzekł, uchyłając kapelusza. — Czy nie zechciał-

by mnie brat poinformować, którydy idzie się do śródmieścia?

Zakonnik przystanął i obrzucił pytającego podejrzliwym wzrokiem. Reka wskazał kierunek, nie mówiąc ani słowa, poczem poszedł dalej swoją drogą. Garlicki podążył za nim.

— Przepraszam, jeszcze chwileczkę — zawołał. Mnich, nie ukrywając bynajmniej swej niechęci, zatrzymał się znowu.

— Proszę brata — mówił doktor. — Idzie mi o rzecz niezwyklej dla mnie wagi. Chciałbym prosić o kilka informacji.

— Nie udzielam żadnych informacji — odparł oschle zakonnik...

Garlicki był zaskoczony niegrzecznym zachowaniem tego dziwnego mnicha. Bąknął pakę słów pod nosem o ucieczce swej córki z zakonnikiem, przybrany w podobny habit.

Tamten jednak go nie słuchał i szybko się oddalił. W Garlickim zrodził się jakiś niewytłumaczony upór i chęć szpiegowania zakonnika. Trzymając się w odpowiedniej odległości, podążał za

nim, posuwając się ostrożnie wzdłuż płót i murów. Nie zdawał sobie sprawy, dlaczego tak czyni — zmuszał go do tego jakiś wewnętrzny nakaz, który mu mówił, że ten mnich musi coś wiedzieć o jego córce.

Zagłębiał się w coraz węższe, w coraz ciemniejsze uliczki, aż wreszcie zakonnik zatrzymał się przed bramą kiasztorną i pociągnął kilkakrotnie za rączkę dzwonka. Po chwili brama się otworzyła, a mnich zginął w jej czeluściach.

Garlicki stał teraz na środku ulicy zupełnie bezradny, nie wiedząc, co zrobić. Czy wejść do klasztoru i poprosić o informacje? Zrezygnował jednak natychmiast z tej myśli, mając żywo w pamięci zachowanie mnicha.

— Przyjdę tu jutro w dzień — pomyślał i spojrzął na tabliczkę, na której widniała nazwa ulicy: „Zaułkowa“.

Ruszył w powrotną drogę. I nagle znowu usłyszał za sobą czyjeś ostrożne kroki.

— Ktoś mnie śledzi — pomyślał i odwrócił się szybko. Dostrzegł jakąś sylwetkę, chowającą się szybko za węgiel rudery.

Ujawszy silnie laskę w rękę, pobił w tym kierunku i ujrzał jakiegoś młodzieńca, silnie, widać, przerażonego tem nieoczekiwanym spotkaniem.

— Kto pan jest? — zapytał groźnie doktor, podniósłszy laskę.

— Nikt... nic — bąknął nieznajomy, nie wiedząc, co mówić.

— Pan mnie śledził! Wiem o tem! Czego pan żąda ode mnie?...

— Pan się myli... nie śledziłem... Skądże, w jakim celu — miewał się tam ten coraz bardziej... Idę do m'asta...

— A dlaczego pan się chował? — zapytał Garlicki już nieco łagodniejszym głosem.

— Sam nie wiem... Rozumie pan, na ciemnej ulicy człowiek nie jest pewny, więc na wszelki wypadek...

Doktor zastanowił się przez chwilę, poczem rzekł:

— No, dobrze, pójdziemy razem. Zna pan drogę?

— Owszem, orientuję się — odparł młodzieniec, nie bardzo jakoś zadowolony z obrotu sprawy.

Widać po nim było, że radby pójść sam, a nie w towarzystwie Garlickiego, który przez cały czas mierzył go nieufnym spojrzeniem. Nagle obaj mężczyźni drgnęli, przestraszeni przeraźliwym światłem błyskawicy, która w tej chwili przecięła ciemność nocną.

Po kilku sekundach ogłuszający huk piorunu targnął powietrzem i z ciężkich, ołowianych chmur lunął ulewny deszcz. Obejrżeli się jednocześnie dokoła, szukając jakiegoś schronienia, uliczka była jednak niezabudowana. Tu i owdzie wznosiły się resztki murów, lub przegniłe płoty drewniane.

— Chyba do klasztoru — mruknął Garlicki, przemoczony już do nitki i, nie czekając na odpowiedź, skoczył szybko w kierunku budynku.

Nagle stanął w miejscu jak wryty i, wskazując na mury klasztorne, oświetlone krwawymi refleksami niewidocznego ognia, zawołał:

— Pali się!...

W miarę zbliżania się do budynku swąd spalenizny stawał się coraz bardziej dokuczliwy. I nagle — rozległy się beładne krzyki i tupot wielu biegnących nóg.

— Przedzaj, przedzaj!... — wołał doktor do nieznajomego młodzieńca. — Klasztor się pali...

(D. c. n.)

CASINO

Dziś i dni następnych!

O gdybym kiedy dożył tej pociechy
Żeby te księgi zbłądziły po! strzechy...

Potężna polska epopea filmowa, zrealizowana podług nieśmiertelnego dzieła
Adama Mickiewicza

PAN TADEUSZ

reż. **RYSZARD ORDYNSKI.**

Udział biorą najznakomitsi artyści polscy z ŁUSZCZEWSKIM w roli Tadeusza
i ZAJĄCZKOWSKĄ w roli Zosi — na czele.

Orkiestra pod
kier. L. Kantora.

Wspaniałem tem arcydziełem ekranowem polska wytwór-
czość filmowa uczciła 10-cio lecie naszej niepodległości.

Początek
o godz. 12-iej.

Od godz. 12 do godz. 3 cena wszystkich miejsc 1 zł.

SPLENDID

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

Najpotężniejsze arcydzieło świata!

WIERA MIRCEWA

podług znanej sztuki **URWANCEWA.**

W rolach
głównych: **MARJA JACOBINI — ŁONACZARSKA** żona sow.
Kochanka oświaty.

Najwspanialsza obsada. — Najznakomitsi artyści europejscy. — Zdjęć dokonano w Rzymie, Berlinie, na Riwierze włoskiej i francuskiej — Splot najbardziej
sensacyjnych pierwiastków. — Największa rewelacja scen i ekranów zagranicznych — Treść filmu, oddana w żywych, zwartych barwach, zmusza do
śledzenia ze wzrastającym zaciekawieniem przebiegu emocjonującej akcji.

Ilustracja muzyczna pod batutą A. Czudnowskiego.

Początek o godz. 4.30 po poł.

Od godz. 12-iej do godz. 3-iej ceny wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Chore nerwy

Te dni ma rok, tyle stacy! cierpień musi przebyć
chory na nerwy człowiek, albowiem kiepskie, wy-
czerpane, nerwy obrzydzą życie i sprawiają wiele
cierpień. Klujące, rwące bóle, zawroty głowy, uczu-
cie lęku, całkowite lub połowiczne bóle głowy,
szum w uszach, migotanie w oczach, zaburzenia w
trawieniu, bezsenność, nadmierne pocenie się, kur-
cze mięśni, niezdolność do pracy i wiele innych
objawów, są to skutki słabych, wycieńczonych, cho-
rych nerwów.

**W JAKI SPOSÓB POZBYĆ SIĘ TEGO
NIESZCZĘŚCIA?**

Za pomocą prawdziwego **Koła-Lecith'in**, który
stał się źródłem dobroczynnym dla ludzkości. On
wzmacnia w sposób zadziwiający czynności ciała,
wzmocnia rdzeń pajęczynowy i mózg, mięśnie i stawy,
dodaje siły i otuchy życiowej.

W WALCE O ZDROWIE NERWY

prawdziwy **Koła-Lecith'in** stwarza nieraz cuda,
doprowadza właściwe substancje odżywcze do naj-
dalszych zakątków krwioobiegu, ożywia, dodaje
otuchy, utrzymuje w świeżości i młodości. Możecie
sami się przekonać, iż nie oblicuję Wam nic nie-
prawdziwego, gdyż w ciągu najbliższych 2-ech ty-
godni przesyłam każdemu, kto mi nadesłanie swój ad-
res, małe pudełeczko **Koła-Lecith'in** i książkę,
napisaną przez lekarza z długoletnią, wszechstronną
praktyką, który sam walczył z takim cierpieniem.
Napiszcie mi wyraźnie swój adres, nadeszłam Wam
natychmiast bezpłatnie to, co przyrzekłam.

E. Pasternack, Berlin S. O.
Mich. elikirchplatz 13, oddział 348.

Już wkróci!

NIEBEZPIECZNY WIEK

p-g powieści

KARIN MICHAELIS

Z BERNARDEM GOETZKE

w kinie „PALACE”

Żądajcie we wszystkich aptekach
i składach aptecznych.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet denty-
styczny przy Górnym Ryнку
Piotrkowska 294, tel. 22-89
(przy przystanku tramw. pabjanic-
kich) przyjmuje chorych w choro-
bach wszystkich specjalności od 8
do 10 rano do 7-iej po poł. Szczepienie
ospy, analizy (mocz, kału, krwi,
piłwocin etc.) operacje, opatrunki.

Porada 3 złote

Wizyty na miejscu.
Zabiegi i operacje od umowy Kaplele
świetlne. Naswietlanie lampą kwar-
cowa Roentgen. Elektryzacja. Zęby
sztuczne, korony złote, platynowe
i mosty.

W niedziele i święta do godz. 2 po p

KURS TANCA

wyucza gruntownie dypl. naucz.
D. FRYDWAŁD Polka owa 1
Lekcje pojed. i w komplet. prywatnie i
w szkole. Zapisy codziennie. Początek
kursu 19 listopada.

Dr. med.
S. Lewkowicz
Choroby skórne we-
neryczne i płciowe.
Konstantynowska 12.
Tel. 55-52
Przyjmuje od 9-1
od 6-8. Dla pań
od 4-5.
Dla niezamożnych
CENY LECZNIC.

Doktor
LAGUNOWSKI
Choroby skórne
weneryczne i
moczopłucne
Gdańska 42.
godz. przyjęć od
1.30-10.30, 1-2.40
i 8-9 w.

Doktor
medycyny
poszukuje
GABINETU
z poczekalnią
w centrum miasta
na godziny przedpo-
łudniowe.
Oferty sub. „Gabi-
net 100” w admin.
„Republiki” 30

DR. MED.
Klinger
Choroby wenery-
czne, skórne i wło-
sów — leczenie
lampą kwarcowa.
ANDRZEJA Nr. 2
Tel. 32-28.
Godziny przyjęć
od 1.30-2.30 dla
Pań, od 6-8 dla
Panów W niedzie-
le i święta od
10-12.

Doktor
Wolkowski
Cegielniana 25.
Telefon 26-87

Specialista cho-
rób skórnych,
wenerycznych,
leczenie lampą
kwarcowa.
Przyjmuje od godz.
8-10, 12-2 i 4-8
w niedz. i święta 9-1
Dla pań od 4-5
oddzielna poczekal-
nia.

Dr. med.
Niewiżski
specjalista cho-
rób siarich
i wenerycznych
przeprowadził się
na ul. Andrzeja 5
Przyjmuje od 8-10
i od 5-9.

Laureatka
moskiewskiego
konserwatorium
udziela lek-
cji gry forte-
pianowej.
Wschodnia 72 m 19.

Oo wynajęcia
1 pokój
umeblowany
Piotrkowska Nr. 90
m. 8

Ogłoszenia drobne.

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz uc-
zyne profesora Sekulowicza, Warsza-
wa, Żorawia Nr. 42. Kursy wyucza
listownie: buchalterji, rachunkowości
kupieckiej, korespondencji handlowej,
stenografji, nauki handlu, prawa, kall-
igrafji, pisania na maszynach, towaro-
znawstwa, angielskiego, francuskiego,
niemieckiego, pisowni oraz gramatyki
polskiej. Po ukończeniu świadectwo.
Żądajcie prospektów. 30

ZAKŁAD tapicerski i magazyn mebli
posiada gotowe otomany, łóżanki, ma-
terace, krzesła, garnitarki oraz meble
stulowe w dużym wyborze i na dogo-
dnych warunkach poleca Stanisław
Cabała, Karola 1. 30

OSOBA dobrej rodziny przyjmie miej-
sce na popołudniowe godziny do dzieci
młodszych w szkolnym wieku. Okaże
opiekę, pomoc w lekcjach w językach
francuskim, niemieckim, muzyce. Wy-
magania skrotane. Oferty dla W. S.

STENOGRAFJI wyucza listownie na
doskonalej: Instytut Stenograficzny —
Warszawa, Krucza 26. Księgarniom
przesłaliśmy dziełeczek różnych wyda-
nictw Wojnara. Żądajcie okazania.

ANGIELSKIEGO udziela rucznowana
nauczycielka Janina Mindelortowa.
Godz. złożeń od 2-4 i od 8-9 kow.
stantynowska nr. 32, m. 21. 36

POTRZEBNA podręczna do ręcznego
haftu. Bazarna 7 m. 8.

LEKCYJ tańców udziela prywatnie Sz.
Rybowski, ul. Kilińskiego 163, od 10-iej
zrana. 8

Łyżwiarze polscy na zawodach międzynarodowych.

Jak się dowiadujemy, w dniach 2 i 3 lutego odbędą się w Budapeszcie mistrzostwa świata w jeździe figurowej, a w dniach 9 i 10 lutego w Oslo odbędą się łyżwiarskie mistrzostwa świata w jeździe szybkiej. Polski związek łyżwiarzy zamierza powyższe zawody obserwować.

Protest Hasmonei Iwowskiej w sprawie zawodów z Czarnymi załatwiony przychylnie

Jak się „Express Wieczorny” dowiady, na ostatnim posiedzeniu wydziału gier i dyscypliny ligi rozpatrywana była sprawa przerwanej w dniu 23-go września spotkania Czarni — Hasmonei, przyczem wbrew ogólnym przewidywaniom decyzja wypadła na korzyść Hasmonei, przyczem jako termin dla ponownego spotkania wyznaczony został dzień 2 grudnia. Uchwała powyższa u-motywowana jest w sposób następujący:

„Decyzją wydziału mecz Czarni — Hasmonea ma się odbyć, ponieważ przełożenie terminu nastąpiło za obopólną zgodą na zasadzie piśmiennie zawartej umowy, którą L. K. S. Czarni zerwali bez poważniejszych motywów”.

W ten sposób załatwiona została sprawa, dookoła której w swoim czasie niemal wypisano atramentu, a która, wedle wyrażonej przez nas swego czasu opinii, nie mogła być inaczej rozstrzygnięta.

Dogrywka ŁKS.-Wisła odbędzie się w dniu 25-go listopada w Łodzi.

Jak się „Express Wieczorny” dowiady, na ostatnim zebraniu Wydziału gier i dyscypliny ligi ustalono termin 26-minutowej dogrywki meczu Ł. K. S. — Wisła w Łodzi na dzień 25 listopada, t. j. przyszłą niedzielę. Dogrywka odbędzie się bez udziału publiczności. Zachodzi jednakże możliwość, że po tym czasie rozegrane zostanie spotkanie towarzyskie już z udziałem publiczności.

Warto zaznaczyć, że w Łodzi jest to pierwszy wypadek, by mecz odbył się przy drzwiach zamkniętych, to też niewątpliwie wzbudzi ogólną sensację w sferach piłkarskich naszego miasta.

Dostęp do tego spotkania będą mieli zarządy obu klubów, władze sportowe, członkowie kolegium sędziów oraz przedstawiciele prasy.

Przedostatnia niedziela ligowa. Dzień dzisiejszy zadecyduje o tytule mistrza Polski.

Dzisiejsza niedziela — przedostatnia z serii rozgrywek o mistrzostwo Ligi przyniesie niewątpliwie rozwiązanie zagadki, zdobycia tytułu mistrza Polski.

Dwaj najpoważniejsi konkurenci do tego tytułu Wisła i Warta mierzą się z dwoma groźnymi przeciwnikami Wisła z I. F. C. i Warta z Turystami.

Dziwnym zbiegiem okoliczności obydwaj powyższe spotkania odbyły się w roku ubiegłym również w listopadzie z tą tylko różnicą, że wynik meczu Wisła — I. F. C. miał zadecydować o tytule mistrza Polski.

Jak wiadomo Wisła zwyciężyła, chociaż zawody zostały przerwane i zakończyły się skandalem.

Dzisiejsze spotkanie, aczkolwiek nie posiada dla I. F. C. zbyt ważnego znaczenia oczekiwane jest w Katowicach z ogromną niecierpliwością.

I. F. C., który rościł sobie na początek tegorocznych rozgrywek pretensje do tytułu mistrza Polski ma z Wisłą stare obrachunki i dążyć będzie do zwycięstwa, by tym samym uszczuplić szanse Wisły do zdobycia zaszczytnego tytułu mistrza.

Wyniku tego spotkania, mimo wspólniejszej formy Wisły nie sposób przewidzieć, aczkolwiek wszystko przemawia za sukcesem lidera Ligi.

Mecz ten posiada dla drużyny krakowskiej pierwszorzędne znaczenie. W razie przegranej pozostaje jedyna nadzieja dogrywki z Ł. K. S-em.

W szczęśliwym położeniu znajduje się Warta, która ostatni mecz rozgrywa na własnym boisku.

Turyści mają być tym zespołem, który utworzą w Warszawie drogę do mistrzostwa.

Mamy jednak wrażenie, że łódzki zespół, który znów z Wartą ma stare obrachunki, nie da się łatwo pokonać, tembardziej, że chodzić będzie fioletowym o utrzymanie się na obecnym miejscu w tabeli, co może nastąpić tylko w wypadku zwycięstwa nad zespołem poznańskim.

Prócz powyższych bezspornie najważniejszych spotkań dzisiejszej niedzieli, kalendarzyk notuje mecze: Legia — Czarni we Lwowie, Ruch — Polonia i Warszawianka — Śląsk w Warszawie.

A więc wszystkie zespoły ligowe stolicy walczą o utrzymanie, bądź o polepszenie swych pozycji w tabelce ligowej.

Z drużyn tych najciekwsze spotkanie ma Legia, która we Lwowie mierzy się z Czarnymi.

W razie zwycięstwa Legia może zapewnić sobie trzecie miejsce w tabeli.

Prawda o Carpentier'e.

Pogłoski o powrocie Carpentier'a na ring są zgodne z prawdą i jeszcze w ciągu zimy Carpentier rozegra mecz, w którym bronić będzie tytułu mistrza Francji wszystkich wag.

Na wypadek zwycięstwa gospodarzy w spotkaniach warszawskich, nastąpią znaczne przesunięcia w środkowej części tabeli.

Nakoniec warto zaznaczyć, że od

wyniku dzisiejszego spotkania Wisła — I. F. C. zależeć będzie, czy Wisła przyjedzie do Łodzi, by dokończyć słynnego meczu z Ł. K. S., czy też zrezygnuje wogóle z tego spotkania.

Przed spotkaniem Jana Gerbicha z mistrzem Brazylii Conseicao. Łódzianin znajduje się w znakomitej formie.

Z Rio de Janeiro otrzymaliśmy szereg dalszych ciekawych wiadomości dotyczących życia prywatnego jak i sportowego peściarskiego mistrza Polski, łódzianina Jana Gerbicha, który — jak już o tem „Express Wieczorny” obszernie donosił — zbiera obecnie laury na ringach zamorskich.

Z otrzymanych wiadomości wynika jasno, że uwaga sfer sportowych nie tylko w „Polonii” tamtejszej, ale sportowej Brazylii i Argentyny zwrócona jest na Gerbicha. Frasa w dalszym ciągu pełna jest gorących słów dla pięściarza polskiego, udziela też wiele miejsca jego życiu prywatnemu, jak również sposobowi treningu. Mieszkając tuż u brzoza morza Gerbich po skończonym, kilkugodzinnym treningu codziennym, idzie w zapasy z balwanami morskimi, które mają pono pierwszorzędna wartość dla pięściarza. Trener Gerbicha — Paweł Hans poświęca mu bardzo dużo uwagi i czasu. Treningi b. ostre, postawił Gerbicha u szczytu formy. Nie zaniedbuje on przytem i lekkiej atletyki w której poczynił również duże postępy.

Zawdzając dużo tamtejszej „Polonii” Gerbich ma możność i środki by ani na chwilę nie poprzestać w pracy nad sobą. A obowiązek ciąży obecnie na nim wielki. Wprowadzona została już w

ruch kampania reklamowa przed spotkaniem z mistrzem Brazylii wagi półciężkiej, nazwiskiem CONSEICAO.

Obaj przeciwnicy, według prasy tamtejszej, są w trakcie ostrego treningu. Gerbich poza treningiem przygotowawczym, w postaci ćwiczeń z piłkami, linką, dłuższymi biegami, trenuje w sznurach z murzynem Hamsem, który jest wymarzoną „sparring partnerem”.

Zapowiedziane spotkanie z mistrzem Portugali wagi półciężkiej zostało odwołane, albowiem Brito, tak się nazywa niedoszły przeciwnik Gerbicha, stochrzył.

Pozatem Gerbich zabrał się do energicznej pracy w tamtejszych klubach sportowych i sokolskich prowadząc kurs pięściarski, na który zgłosiło się kilkaset członków — polaków. Uczni ma bardzo pojętnych i ma nadzieję w niedługim czasie zaprezentować swych pupilów na publicznym występie.

Dużo uwagi poświęca Gerbich językowi angielskiemu, którego brak dawał mu się z początku bardzo we znaki.

Jest on ogólnie lubiany. Szczerością, młodzieńcym zapałem i intensywną pracą nad sobą zyskał sobie zastępy serdecznych przyjaciół, którzy, miejmy nadzieję, nie zawiodą się na „naszym Janku”.

Teoretyczne szanse Hasmonei Iwowskiej pozostania w Lidze.

Jak się „Express Wieczorny” dowiady, sprawa meczu Polonia — Hasmonea (5:0 dla Polonii) ma być przychylnie załatwiona dla Hasmonei, ponieważ w szeregach Polonii uczestniczyli nieuprawnieni gracze K. S. Mysłowice 06 i Policajnego klubu sportowego w Katowicach Koch i Rattkić.

Obydwaj powyższe kluby opublikowały w prasie pismo, stwierdzające, że powyżsi dwaj zawodnicy nie mieli prawa brania udziału w barwach Polonii.

Sprawa ta ma być załatwiona w najbliższych dniach.

Jak więc widać, Hasmonea staje na wypadku uzyskania zwycięstwa w spotkaniu z Warszawianką i Czarnymi wobec możliwości ukończenia kampanii ligowej sumą 23 punktów, t. j. tyle, ile w chwili obecnej posiada Ruch.

Biorąc zaś pod uwagę, że ten ostatni

ma jeszcze do rozegrania dwa spotkania z Legią i Polonią, pozostanie Hasmonei w Lidze uzależnione jest od zdobycia wszystkich sześciu punktów, przyczem Ruch wszystkie cztery musiałby stracić. Jedno remis Hasmonei, względnie Ruchu przesądza sprawę na niekorzyść Hasmonei.

Przy równej natomiast ilości 23 punktów, dwunaste miejsce, bezwzględnie lepszym stosunkiem bramek przypadłoby Hasmonei.

Zaznaczamy, że powyższa ewentualność traktujemy czysto teoretycznie, zdając sobie dokładnie sprawę z trudności, jakie w obecnym nastroju następcza dla Hasmonei zwyciężenie zarówno Warszawianki, jak i Czarnych, również obie klęski Ruchu, jakkolwiek na gruncie warszawskim prawdopodobne, trudno z góry uważać za przesądzone.

W dniu dzisiejszym międzypaństwowy mecz hokejowy w Poznaniu.

W dniu dzisiejszym odbędzie się w Poznaniu spotkanie rewanżowe w hokeju ziemnym pomiędzy mistrzem Polski Lechją, a mistrzem Gdańska Danziger Hockey Klub. Pierwszy mecz zakończył się, jak wiadomo, wynikiem nierozstrzygniętym.

Protest Pogoni katowickiej odrzucony.

Jak się dowiadujemy, wydział gier i dyscypliny P. Z. P. N. postanowił odrzucić protest Pogoni katowickiej przeciwko przegranemu meczowi (decydujący), z krakowską Garbarnią w Biełsku.

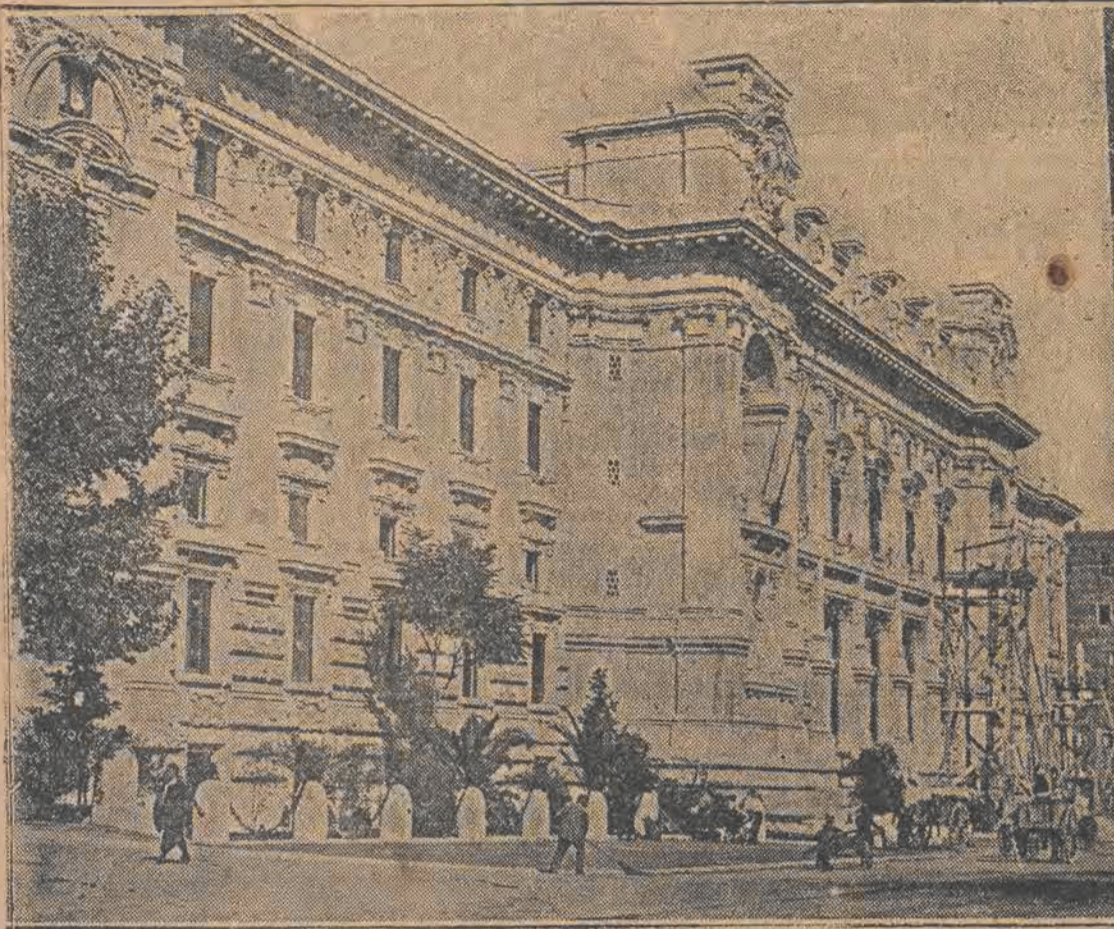
Drużynę koszykową posiada poselstwa amerykańskie.

Jak się dowiadujemy drużyna koszykówki poselstwa amerykańskiego w Warszawie wyjeżdża na 29. 11. i 1. 12. do Krakowa, gdzie rozegra dwa mecze, a mianowicie z reprezentacją Krakowa oraz z drużyną amerykańskiej kolonii w Czechosłowacji. Warto zaznaczyć, że piłka koszykowa jest w Ameryce b. spopularyzowanym sportem.

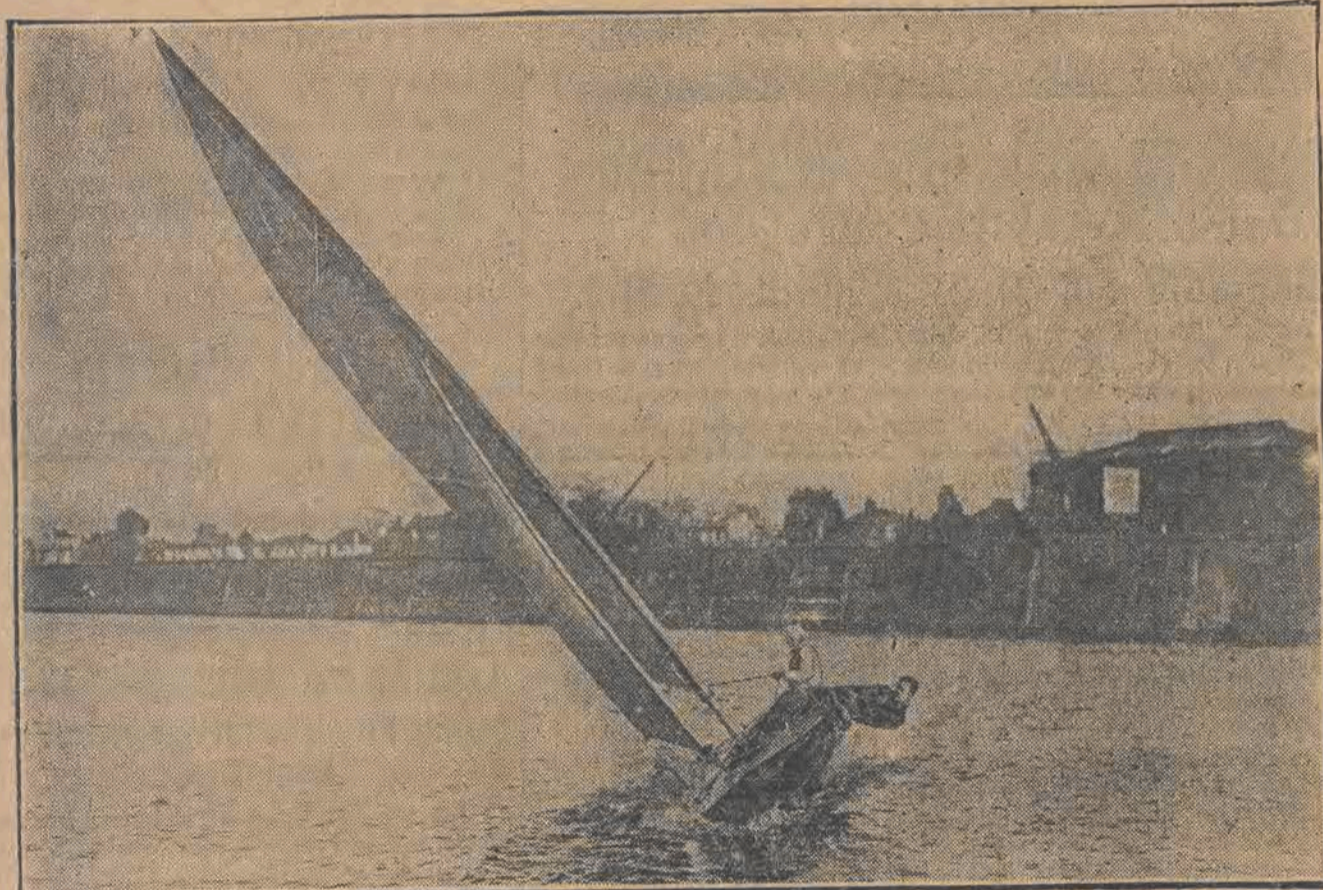
Wesoły mecz we Lwowie W momencie egzekucji rzutu karnego, wali się z trzaskiem bramka.

Pisma donoszą o bardzo wesołym meczu, jaki miał miejsce ubiegłej niedzieli we Lwowie. Mecz ten ligowy pomiędzy Hasmoneą a Śląskiem, z wynikiem 4:0 dla pierwszych obitował w cały szereg momentów wesołych. I tak w szeregach Śląska grał jakiś podtatuisiały pan, obarczony potężnym brzuchem. Ten podstarzały „peron” przez 90 minut nie kopnął dosłownie ani razu piłki. Prócz tego słazacy mieli osobliwego obrońcę, który wszystkie piłki pakował do własnej bramki.

Najparadniejszy wypadek zdarzył się na kilkanaście minut przed końcem. Sędzia dyktuje rzut karny przeciw Śląskowi, gracze idą poza pole karne, zostaje tylko Krumholz z bramkarzem. W momencie, kiedy Krumholz ma strzelić wali się nagle... bramka. Górna poprzeczka z trzaskiem spada na ziemię. Śmiechu na widowni co niemiara. Egzekucję należało wstrzymać do czasu naprawy bramki.

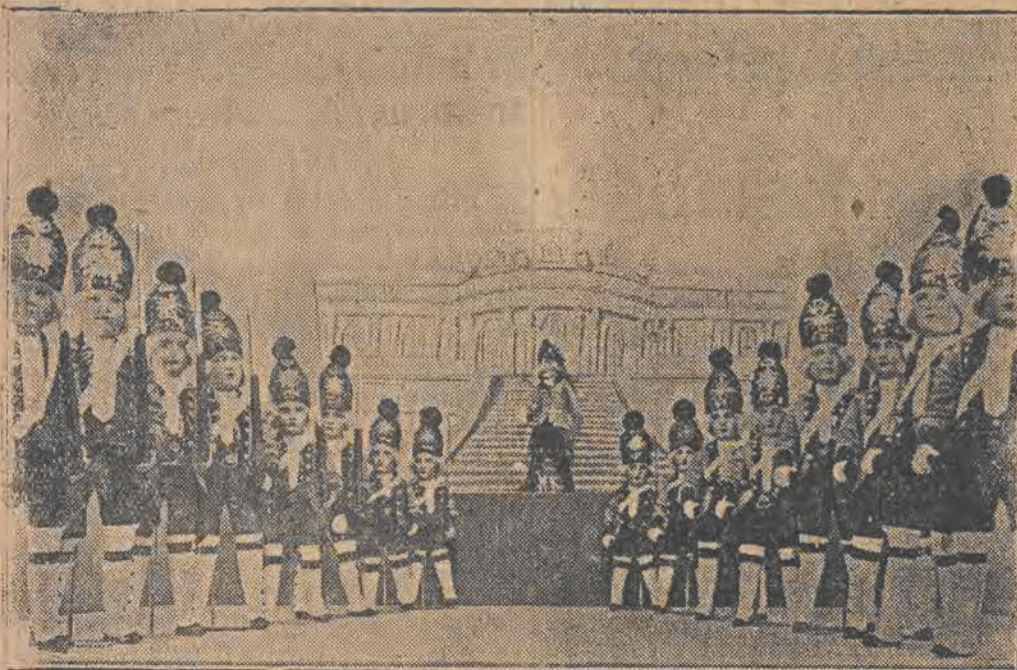
RZYM jest jednym z najpiękniejszych miast świata. Na zdjęciu: na lewo—monumentalny gmach włoskiego ministerstwa marynarki; na prawo—urocza aleja do portu rzymskiego Ozbja.

Trudne położenie żaglowki podczas wyścigów koło Marsylii. Utrzymanie się w każdej pozycji wymaga nielada znajomości sztuki żeglarskiej.

Dwaj faszyci - Inwalidzi udali się plechotą z Medjolanu do Rzymu, ażeby zanieść pozdrowienie Mussolinemu od inwalidów wojennych swego okręgu.

Na wystawie lalek w Berlinie. Otwartej w ub. tygodniu—między innymi—niezwykle zwiedzający widzieli powyżej przedstawioną rewję lalek, ubranych w stylowe kostjmy z epoki.

Zima nadchodzi

Amerikanizacja niemieckich złodziei.—Dwa bezprzykładne rabunki.— Polowanie na futra symptomatem bliskiej zimy.

Kilka dni temu przytrafiły się w 2 najbardziej ożywionych punktach Berlina dwie bezprzykładne w swej bezczelności kradzieże rabunkowe, świadczące, albo o słabej ręce policji berlińskiej, albo też o wyrobieniu się na gruncie Berlina typu rabusia, posługującego się najnowszymi metodami swych kolegów amerykańskich.

Wieczorem przed eleganckim magazynem z wyrobami futrzanemi, którego wspaniała wystawa plonąła pełnią swych elektrycznych lamp, zatrzymało się wytworne auto. Z auta tego wysiadł młody, szykownie ubrany gentleman i jął przyglądać się wystawionym futrom. Jegomość ten trzymał w ręku niewielką, owiniętą w papier paczkę.

Nagle liczni przechodnie usłyszeli ogłuszający brzęk szkła, na który wy-

biegli ze sklepu, będący tam wówczas właściciel magazynu. I oto w oczach licznej publiczności rabuś, który rozbił szybę wystawową, trzymaną przez siebie cegłą, porwał z wystawy drogocenny płaszcz futrzany, wsiał do auta i odjechał. Wszystko to razem trwało kilka sekund.

Ten sam prawdopodobnie złoczyńca pojechał następnie na Leipzigerstrasse nr. 105 do magazynu kuśnierskiego Hermana Schönberga i rozbiwszy także w obecności licznych świadków cegłą szybę obrabował wystawę z znajdujących się na niej kosztownych futer.

W jednym i drugim wypadku żaden z przechodniów nie zdołał zauważyć numeru samochodu.

Teżże nocy niewykryci sprawcy włamali się do trzeciego składu futer i okradli go na sumę 20 tysięcy marek.